

Bijeenkomst dak- en thuislozen met de wethouder Arjan Vliegthart (wethouder Werk, Participatie en Inkomen)

Datum: 27 oktober 2016

Aanwezig: Carolien de Groot (Bureau Straatjurist), Patric Hartwig, Marieke Klasing, Andrea Hahn, Simon Bolder (de Daklozenbond), Bianca van Beynhem, Femke van der Valk, C. Molendijk, Dirk Berkhof, Jan de Laat, S. Zandwijken, G. Boston (WPI), Anouschka Westmaas (P2P), Merlijn Scholing, Mourad, Edo Paardenkoper, Ria Mulder (Hvo-Querido), Laura, Simon Frydman (HVO-Querido), Martine Blanke (OJZ), Mohammed Ouali (Indaad), Marjan Hop, Ward Ruigrok (Jellinek JOT), Max Zeitoun (de Volksbond), Myrthe (Je Eigen Stek), Dennis Lahey, Kerri Hennessey, Leonie Brendel, Peter van de Gragt, Vincent van Haren, Willem de boer, Ralph Meijer en Dominique Borm (MDHG).

Notulen: Belangenvereniging Druggebruikers MDHG

Introductie

De dagvoorzitter Dennis Lahey van de MDHG stelt Patric Hartwig van de Daklozenbond voor en heet iedereen welkom. Dit is de derde keer dat de MDHG en de Daklozenbond deze bijeenkomst organiseren. De laatste vergadering was 13 januari 2016.

De Daklozenbond en de MDHG hebben samen met het Straatvangnet (MDHG/Daklozenbond en Bureau Straatjurist), het Groot M.O.-overleg en met de achterban deze bijeenkomst inhoudelijk voorbereid met een aantal punten die wij willen voorbrengen. De mensen in de zaal worden gevraagd hun punten te noemen die zij graag willen inbrengen.

De volgende punten worden ingebracht:

- Briefadressen (voor daklozen die geen WPI-uitkering ontvangen);
- Klanten van UWV die uitgesloten zijn van regelingen zoals gratis ID;
- Aanvraag uitkering EU-burgers;
- Vrijwilligersvergoeding;
- Cliëntondersteuning bij WPI Jan van Galenstraat;
- Uitstroom wegens schuldenproblematiek;
- Uitstroom naar UMO, huurtoeslag en inrichtingskosten;
- Uitstroom naar de UMO woning zonder GGZ, schulden of verslaving;
- Beslaglegging van het vakantiegeld;
- Niet betalen van rekeningen door FIBU.

1. Briefadressen

Patric Hartwig van de Daklozenbond geeft aan dat er de laatste tijd veel aanmeldingen zijn van mensen met een UWV-uitkering voor een briefadres. Volgens de gemeente moeten mensen met een UWV-uitkering zelf in staat zijn om een briefadres te kunnen vinden, wat in de praktijk vaak niet lukt. Hij geeft ook aan dat hij veel aanmeldingen krijgt van bankslapers die een baan hebben weten te krijgen. Door de kostendelersnorm moeten zij de woning uit waardoor zij vervolgens geen postadres meer hebben. Dit is wel nodig wanneer je een baan hebt. De Daklozenbond en WPI kunnen dit niet geven, omdat deze werkende mensen geen bijstandsuitkering meer hebben.

- Wethouder Vliegthart erkent het probleem en geeft aan al een lange tijd bezig te zijn met de briefadressen en de regels er omheen. Verder geeft hij aan dat dit concrete verhalen zijn en dat niet iedereen in het netwerk te maken heeft met de kostendelersnorm. "Jullie moeten deze signalen door blijven geven door middel van casussen zodat ik kan aantonen waar de problemen zitten."

- Wethouder Vliegenthart: “Het feit dat mensen met een UWV-uitkering geen briefadres kunnen krijgen zal ik met UWV ter sprake brengen.”

2. Aanvraag bijstandsuitkering EU-burgers

Er zijn omtrent dit onderwerp al wat verbeteringen opgetreden, zoals de verbetering van de werkinstructies.

- Ralf Meyer: “Ik ben van Duitse komaf en heb tien jaar legaal in Nederland gewerkt. In augustus 2016 heb ik een bijstandsuitkering aangevraagd bij WPI. Ik werd weggestuurd, want ik moest eerst naar de IND. Daar werd ik echter ook weggestuurd.”
- Wethouder Vliegenthart: “Ik ben op de hoogte van jouw casus, de teammanager van WPI heeft jouw casus opgepakt om er extra aandacht aan te besteden. De communicatie onderling moet helder zijn. Helaas wordt er wel eens een verkeerde inschatting gemaakt. Blijf deze signalen doorgeven, want wij streven er altijd naar om onze dienstverlening te verbeteren.”
- Caroline de Groot van Bureau Straatjurist: “In de praktijk zie ik vaak dat mensen mondeling weggestuurd worden en zij hierna ook niet gewezen worden op bezwaarclausule. Wanneer zij uiteindelijk bij mij komen is het heel moeilijk te achterhalen wanneer zij afgewezen zijn, omdat het niet zwart op wit staat. Mensen ontvangen hierdoor onnodig lang geen uitkering. Ik moet hierbij wel zeggen dat wanneer iemand wel direct bezwaar aantekent deze daarna ook vaak goed afgehandeld worden.”
- Wethouder Vliegenthart: “Ik ben het met je eens, recht is recht en ik ben het eens dat we het netjes moeten regelen. Dit ligt aan de communicatie onderling. Een schriftelijke afwijzing zou beter zijn waarin de datum ook vaststaat.”

3. Inrichtingskosten en huursubsidie na uitstroom naar zelfstandige woning:

Anouschka van P2P geeft aan dat zij, samen met collega’s, ziet dat mensen die de maatschappelijke opvang uitstromen naar een zelfstandige woning vaak problemen hebben met het te laat ontvangen van huursubsidie en inrichtingskosten. In sommige gevallen duurt het zelfs drie maanden voordat de huursubsidie op hun rekening staat. Voor de inrichtingskosten is er sprake van drie maanden wachttijd. Veel mensen zitten dan maanden zonder enige meubels in de nieuwe woning.

- Wethouder Vliegenthart geeft aan dat drie maanden wachttijd voor het ontvangen van huursubsidie niet de gebruikelijke procedure is. Over de inrichtingskosten gaat Wethouder Wonen, Laurens Ivens. Hij geeft aan dat het handig is om hier met hem over in gesprek te gaan.
- Anouschka: “Wij constateren ook dat er veel sprake is van eenzaamheid. Er is maar één jaar na-begeleiding en de kans op terugval is groot. Verder heb ik ook een casus van een man die FIBU belde over het storten van huursubsidie op zijn rekening zodat hij de huur kon betalen. FIBU weigerde dit over te maken. Zij gaven aan dat het niet voor de huur bedoeld was, hierdoor kreeg de man weer onnodig veel lasten.”
- Wethouder Vliegenthart: “Stuur deze specifieke casus door en laat mijn collega’s het uitzoeken. Eric van de Burg (Wethouder Zorg en Welzijn) en ik zijn hiervoor verantwoordelijk. We willen dit op een zinvolle manier oplossen. Hiervoor zijn deze casussen zeer belangrijk.”

4. Uitstromen en uitstroomproblemen:

Merlijn Scholing is benieuwd naar de rol van WPI als één van de partijen die zich hiermee bezighoudt met uitstroom en uitstroomproblemen. “Betreft het UMO-contract. (Uitstroom maatschappelijke opvang) Het is voor klanten moeilijk te achterhalen hoe zij een passende woning kunnen krijgen. Wat is de rol van WPI voor een goede match van een passende woning?”

- Wethouder Vliegenthart: “We bieden inkomensvoorzieningen voor mensen die een uitkering hebben, re-integratie voor mensen die opzoek zijn naar werk, we hebben een armoedebeleid voor mensen die weinig geld hebben. Het is belangrijk dat je individueel per persoon het juiste pakket biedt. We hebben hele betrokken mensen in dienst. We handelen altijd vanuit de insteek; wat hebt u nodig om op eigen benen te kunnen staan?”. Er wordt zoveel mogelijk gekeken naar wat de klant nodig heeft voor het aanvragen van de UMO inclusief persoonlijke wensen. Hij geeft hierbij ook meteen aan dat het heel moeilijk is om altijd passende woningen te vinden omdat er zoveel mensen zijn die een woning zoeken.

- Myrthe (Je Eigen Stek): “U vertelde net dat er zoveel mogelijk wordt gekeken naar wat de klant nodig heeft voor het aanvragen van de UMO inclusief persoonlijke wensen. Gezien de formulieren die ingevuld moeten worden bij de aanvraag hiervan en de mogelijkheden om daar persoonlijk op toe te lichten vraag ik me af of het daadwerkelijk vraaggericht is.”
- Wethouder Vliegenthart geeft aan eens te willen kijken hoe die formulieren precies lopen.
- Laura (HVO-Querido): “Misschien kan ik wat duidelijkheid geven over de UMO. Uit onze ervaring met UMO houden zij bij het kopje zwaarwegende redenen altijd zoveel mogelijk rekening met de persoon. Al weet ik ook dat de woningen niet voor het kiezen zijn door het kleine aanbod.”
- Mourad: “U zegt dat we niks aan de woningnood kunnen doen in Amsterdam. Volgens mij is het systeem en het beleid niet goed in deze stad, want in elke straat zijn er lege woningen. Sommige jarenlang, ook lege kantoren en winkels. Er is nog maar 30% aan sociale huurwoningen over van wat het was.”
- Ria Mulder: “Er worden grote kantoorpanden gebouwd waardoor vervolgens andere weer leeg komen te staan, soms wel jaren. Waarom worden die niet op zo’n manier aangepast dat er mensen opgevangen kunnen worden?”
- Wethouder Vliegenthart geeft aan dat er inderdaad minder sociale huurwoningen zijn dan de afgelopen jaren, echter klopt het niet dat er in een record tempo sociale huurwoningen verkocht worden. Laurens Ivens is ook heel druk bezig met, wat ze noemen het transformeren van kantoren naar woningen. De wethouder geeft aan dat het probleem er niet in zit dat er teveel mensen zoeken naar een woning maar dat er gewoon weg te weinig woningen zijn en daar moet ook echt wat aan gebeuren.

5. Spookjongeren:

Mohammed (Indaad) geeft aan dat hij veel met ‘spookjongeren’ te maken krijgt. Jongeren met hoge schulden zonder verblijfplaats. Zij worden hun ouderlijk huis uitgezet doordat er deurwaarders aan de deur staan. Ze verblijven op straat zonder zorgverzekering of post/briefadres. Bij WPI of de Daklozenverbond worden ze afgewezen wegens strikte regels.

- Wethouder Vliegenthart: “Wij kennen het probleem. Wanneer jongeren het ouderlijk huis uitgezet worden is de kans groot dat zij uit het systeem verdwijnen en daarbij ook uit het zicht. Op allerlei manieren proberen wij de jongeren weer bekend te maken en bieden hen ook schuldhulpverlening.”
- Loila: “Spookjongeren worden bij ons gewoon ingeschreven als buitenslapers, zelfs als ze nog thuiswonend zijn en er sprake is van grote schulden. Ze tekenen een contract waarbij ze aangeven waar ze slapen en ze kunnen dan bij ons onder voorwaarde een briefadres krijgen. En dat loopt echt gigantisch goed. Ik zou best naderhand met je kunnen zitten over de casussen.”

6. Participatie vrijwilligersvergoeding naast de uitkering:

Kerri Hennessey van de MDHG geeft aan dat zij in een kleine organisatie werkt met een ploeg ervaringsdeskundigen. Zij wil hen graag meer belonen en daar tegenover ook onkostenvergoeding geven. Zij geeft aan dat ze hiervoor via een aanbesteding dagbestedingsproject zou moeten worden, iets wat voor een kleine organisatie teveel geld en tijd kost. Op de gemeentesite staat dat er uitzonderingen gemaakt worden. “Ik heb 15 casussen van al mijn ervaringsdeskundigen. Als ik naar WPI ga wordt ik naar OJZ gestuurd en andersom ook.”

- Wethouder Vliegenthart: “Dit gaat over de participatiewet. Ik wil best kijken wat we met die casussen kunnen doen, maar de ruimte die ik hiervoor heb is zeer beperkt. Maak van datgene dat je hier nu net verteld een zwartboek en ik ga er linea recta mee naar Den Haag. De participatiewet schrijft wat je maximaal mag geven aan vrijwilligers. Vorig jaar zomer stonden jullie ook hier met het zwartboek over de kostendelersnorm. Ik heb dat zwartboek toen onder de armen meegenomen naar de staatssecretaris en hebben wij een groot succes geboekt. Het is vervelend dat kleine organisaties hier last van hebben en dat mensen met een normaal inkomen wel hogere vergoedingen kunnen krijgen.
- Dennis geeft aan best een zwartboek te willen maken, maar volgens hem hoeft het probleem niet per se in Den Haag opgelost te worden. “Wat wij altijd meekrijgen van WPI is dat OJZ

bepaalt of iets een dagbesteding is of niet. Dat wordt bepaald via de aanbesteding, de inkoop van OJZ. Maar OJZ is uiteindelijk degene die bepaalt of iets een dagbesteding is of niet. Maar als we bij OJZ aankloppen worden we weer doorverwezen naar WPI.” Volgens Dennis moet er een simpelere weg zijn dan die naar Den Haag. Namelijk dat de gemeente Amsterdam, of het nou WPI is of OJZ, bepaalt wanneer een organisatie vrijwilligers in dienst heeft zij die ze kunnen bestempelen als een dagbesteding organisatie. Zonder dat er gelijk allemaal subsidie naar die organisatie hoeft te gaan maar dat het wel betekent dat deze mensen die hier vrijwilligerswerk doen dan ook een hogere vergoeding kunnen krijgen.

- Wethouder Vliegenthart: “Zo simpel als je het nu omschrijft is het nou ook weer niet. Op dit moment zie ik nog weinig ruimte om het anders te doen dan we nu doen. Want hiervoor gelden andere regel- en wetgeving, en ik begrijp dat jullie het anders willen en de wens, want die heb ik al diverse malen gehoord. Maar de wet is toch even anders als dat ik nu hier aan tafel krijg.”
- Ria: “Er is helemaal geen beleid op het gebied van vrijwilligersvergoeding en compensaties. Als ik bijvoorbeeld vijftig uur in de week werk, dan moet ik voor de helft zelf alles betalen, zoals reiskosten et cetera. De overheid oppert om vrijwilligerswerk te doen, maar als ik mijn vrijwilligerswerk ook nog voor de helft moet betalen vind ik dat uiterst vervelend. En als je maar even één euro boven je limiet zit krijg je de wind van voren.”
- Wethouder Vliegenthart: “In het kader van wat we allemaal kunnen doen voor participatie zijn we ook aan het kijken hoe we de reiskosten kunnen laten vergoeden op basis van bonnetjes. Of dat budgetteer allemaal kan moeten we nog goed kijken, want mijn portemonnee is ook geen bodemloze put.”

7. Cliënten ondersteuning bij WPI en inzet ervaringsdeskundige:

Patric Hartwig deelt het volgende mee: “Uw collega Eric van der Burg heeft een beroep gedaan op cliëntenondersteuning bij WPI, de Jan van Galenstraat. MEE en MaDI krijgen hier een loket, maar zij bellen ons regelmatig op voor advies over daklozen. Ik heb in het verleden al voorgesteld om daar met ervaringsdeskundigen, die een vergoeding krijgen, te gaan zitten om advies te geven aan de mensen. Maar dan moet WPI op de Jan van Galenstraat wel een ruimte ter beschikking stellen.”

- Edo: “Ik zit in een wat andere context. Ik ben al een tijd bezig met een plan voor inzetten gebruik ervaringskennis/ervaringsdeskundigen. Dit moet zichtbaar worden in beleid en investeringen zoals het ontwikkelen van cursussen et cetera. Vervolgens moet je dit inzetten bij de voorkant van WPI. Je moet hier als gemeente/regisseur van het sociale domein aandacht aan besteden. Aandacht betekent in dit geval dat je moet zorgen dat de mensen met ervaring ertoe opgeleid worden de benodigde kennis te krijgen om als goede onafhankelijke cliëntenondersteuner de mensen bij te staan.”
- Wethouder Vliegenthart: “Om terug te komen op de vraag van Patric om naast MEE en MaDI's ook de Daklozenvakbond een loket te geven wordt mij iets teveel. Dat organisaties advies vragen omdat de daklozenvakbond in dat optiek veel meer kennis in huis heeft, vind ik niet meer dan normaal. Dat zou je ook van een maatschappelijke organisatie mogen vragen. De gemeenteraad heeft mij gevraagd om de MEE en MaDI een plek te geven op de Jan van Galenstraat. Dat heb ik gedaan, daarvoor is die brief van Eric van der burg onder andere gekomen. En als antwoord op de vraag van Edo. Daar zijn we momenteel druk mee bezig, dat weet Edo ook. Hiervoor heeft de gemeente ook ruimte en financiële middelen vrijgemaakt waaruit ik verantwoordelijkheid draag om dit in Amsterdam mogelijk te maken.”
- Dennis: “Het gaat uiteindelijk om het structureel inzetten van ervaringsdeskundigen die wat meer begrip en kennis hebben van de situatie en betere ondersteuning kunnen bieden.”
- Wethouder Vliegenthart: “Daar ben ik het mee eens, maar dat is niet wat voor bij de ingang van de Jan van Galenstraat georganiseerd moet worden. Er zitten straks mensen die zo meegenomen zijn door die ervaringsdeskundigheid die in deze stad in de toekomst wordt georganiseerd, dat zij dat zelf goed kunnen. Dan maakt het niet uit of de kat zwart of wit is, als hij maar muizen vangt.”

8. Beslaglegging vakantiegeld:

Willem geeft aan dat er wat betreft het uitbetalen van vakantiegeld steeds onderscheid gemaakt wordt bij WPI. De ene werknemer zegt dat hij wel recht heeft op vakantiegeld en de ander zegt weer van niet.

- Wethouder Vliegenthart: “Dit gaat over de regels van de beslagvrijevoet over wat je mag overhouden, deze zijn erg complex. Op dit moment ligt er een voorstel bij de Tweede Kamer om deze regels wat te vereenvoudigen. Tegelijkertijd ben ik heel blij dat de participatieraad daar een zwartboek over heeft gemaakt en binnenkort komt daarop al een reactie. Ik denk dat er een aantal dingen in de gemeente beter kunnen, ook in de huidige wetten waarom er in het ene concrete verhaal iets gebeurt en in het andere geval iets anders. Daarvoor heb ik die casussen echt nodig om dat uit te kunnen leggen. Als er namelijk iets mis gaat ben ik altijd bereid te kijken om het te corrigeren. Met een zwartboek ben ik dan ook erg blij mee.”

9. Niet betalen van rekeningen van FIBU:

Ria Mulder geeft aan dat de FIBU eenzijdige contracten opstelt. Er wordt beloofd dat er allemaal rekeningen betaald worden. Dit gebeurt niet altijd waardoor men een incasso bureau kan verwachten. De cliënt is dan gevrijwaard voor het regelen van financiële zaken omdat FIBU dit doet. De FIBU vertikt dit en sturen vervolgens incasso bureaus naar de cliënt.

- Wethouder Vliegenthart: “Als dit gebeurt dan wil ik die concrete casussen vandaag nog zien want dit kan echt niet. Als er bewindvoering is mag je ervan uitgaan dat de bewindvoering dat op een goede manier doet in de middelen die zij natuurlijk heeft. Als ik die casussen heb kan ik met FIBU in gesprek gaan.”

Ten slotte:

- Wethouder Vliegenthart: “We hebben er een zekere routine in gekregen waarin we elkaar regelmatig spreken. Ik ben daar echt heel blij mee en ik weet dat jullie dit een fijne plek vinden om elkaar te spreken. Ik zou eigenlijk willen voorstellen of jullie een nieuwe datum willen prikken om het gesprek voort te zetten en te kijken of datgene wat we hebben afgesproken in werking is gezet. Ik zal de volgende keer Eric meenemen.”
- Dennis: “Dat lijkt me een goed idee, wellicht kunnen we dit ook nog als een aparte vergadering met Eric van der Burg plannen.”

Dennis bedankt iedereen voor hun komst en deelname aan deze bijeenkomst en sluit de vergadering.